

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 13Vyd/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3722201982
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Gabriela Sopková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2022:3722201982.1

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica, v právnej veci navrhovateľky K.. V. H., W. XX.XX.XXXX, F. G., T. XXX, právne zastúpenej JUDr. Róbert Fatura, advokát, s.r.o., so sídlom Považská Bystrica, Centrum 18/23, IČO: 46 528 644, za Ú. X/ L. L., W. XX.XX.XXXX, X/ X. L., W. XX.XX.XXXX, I. F. H. W. U.Q., Z. K. XX/ XX, X/ U. T., C. L., W. XX.XX.XXXX, F. L. F., X. Y. XXX/XX E. X/ E. U., C. L., W. XX.XX.XXXX, F. K. T. W., U. XXX/X, o návrhu na začatie konania o potvrdení vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, takto

rozhodol:

I. Návrh na potvrdenie vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu z a m i e t a .

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa doručeným návrhom domáhala vydania uznesenia o potvrdení vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu spojenému s vlastníctvom nehnuteľnosti - parcely registra V.-Z. Č.. XXX, záhrada s výmerou 184 m², nachádzajúcim sa v k. ú. T., I. G., okres Považská Bystrica zapísanej na N. Č.. XXX a to práva prechodu cez pozemok parcely registra V.-Z. Č.. XXX/X, zastavaná plocha a nádvorie s výmerou 121 m², nachádzajúcom sa v V.. Ú.. T., I. G., okres Považská Bystrica zapísanom na N. Č.. XXX a to odo dňa 30.10.2015. Uviedli, že navrhovateľka je výlučnou vlastníčkou pozemku parc. V.-Z. Č.. XXX a k tejto nehnuteľnosti vedie len jedna prístupová cesta, a to cez pozemok T. V.-Z. Č.. XXX/X, ktorého vlastníckmi sú: X. L. L., W.. XX.XX.XXXX, X. X. L., W.. XX.XX.XXXX, X. U. T.Á., W.. XX.XX.XXXX E. X. E. U., W.. XX.XX.XXXX. Q. T. V.-Z. Č.. XXX vo vlastníctve navrhovateľky a parc. V.-Z. Č.. XXX/X v podielovom spoluvlastníctve ďalších účastníkov konania nie sú bezprostredne na seba naväzujúce, ale nachádza sa medzi nimi ešte parc. KN-X. Č.. XXX, k tejto parcele je evidovaný ako podielový spoluvlastník syn navrhovateľky v podiele 19/24, a teda prístup z parcely KN-Z. Č.. XXX/X na parcelu V.-Z. Č.. XXX má navrhovateľka zabezpečený práve cez parc. KN-X. Č.. XXX zapísanú na N. Č.. XXX pre k. ú. T.. Navrhovateľka ako aj jej rodinní príslušníci mohli využívať parcelu KN-Z. Č.. XXX/X na prechádzanie na pozemky parcely V. Č.. XXX za účelom vykonávania poľnohospodárskych prác, a to na základe Zmluvy povolenia prechodu na pozemok, zo dňa 30.10.2005. Z tejto zmluvy je zrejmé oprávnenie navrhovateľky a jej rodiny prechádzať cez parcelku V.-Z. Č.. XXX/X, a to bez časového obmedzenia, pričom táto zmluva bola potvrdením dobrých susedských vzťahov, z čoho vyplýva, že zmluva bola zhmotnením predchádzajúceho výkonu práva prechodu navrhovateľky a jej rodiny cez predmetný pozemok, ktoré využívali už právni predchodcovia a od roku 1999, kedy sa navrhovateľka stala vlastníčkou parcely KN-Z. Č.. XXX aj samotná navrhovateľka. Navrhovateľka a jej rodinní príslušníci teda realizovala právo prechodu cez predmetnú parcelu dobromyseľne a v dobrej viere, že im (jej) toto právo patrí, a to od roku 1999, avšak preukázateľne minimálne odo dňa 30.10.2005 a teda má za to, že k vydržaniu práva prechodu cez pozemok parcely KN-Z. Č.. XXX/X k pozemku parcely V.-Z. Č.. XXX H. najneskôr dňa 30.10.2015. Taktiež uviedla, že v súčasnosti dochádza k zmenám vlastníckych vzťahov T. V.-Z. Č.. XXX/X, pričom právo prechodu cez túto parcelu, ktorá tvorí jedinú prístupovú cestu k parcele V.-Z. Č.. XXX môže byť ohrozené a znemožnené, a tým dochádza aj k právnej

neistote na strane vlastníkov susedných pozemkov, ku ktorým vedie prístup cez predmetnú parcelu. K návrhu pripojili nasledovné listiny: Plnomocenstvo, Zmluva - povolenie prechodu na pozemok zo dňa 30.10.2005, Čestné prehlásenia, Výpisy z N. Č.. XXX, Č.. XXX, Č.. XXX, Katastrálnu mapu

2. Podľa § 134 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

3. Podľa § 134 ods. 3 OZ, do doby podľa odseku 1 sa započíta aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca.

4. Podľa § 151n ods. 1 a 2 OZ, (1) Vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečoho sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe. (2) Vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

5. Podľa § 151o ods. 1 OZ, vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

6. Podľa § 359d ods. 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), návrh na začatie konania o potvrdení vydržania musí obsahovať okrem všeobecných náležitostí podania opísanie skutočností, z ktorých vyplýva, že navrhovateľ splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, označenie nehnuteľnosti podľa údajov z katastra nehnuteľností a označenie dňa, keď navrhovateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Skutočnosti podľa prvej vety musí navrhovateľ osvedčiť.

7. Podľa § 359e ods. 1 CMP, ak sa návrh na začatie konania o potvrdení vydržania neodmietne podľa § 8 ods. 1, súd preskúma, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti alebo právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržaním. Súd môže sám vykonať potrebné šetrenia na overenie správnosti tvrdení navrhovateľa alebo môže vyzvať navrhovateľa, aby označil ďalšie dôkazy na preukázanie skutočností, z ktorých vyplýva, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním.

8. Podľa § 359e ods. 2 CMP, súd návrh na začatie konania o potvrdení vydržania uznesením zamietne, ak zistí, že nie sú splnené podmienky na vydanie vyzývacieho uznesenia podľa § 359f ods. 1.

9. Podľa § 359f ods. 1 CMP, ak navrhovateľ osvedčil, že splnil predpoklady pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti alebo práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, súd vydá vyzývacie uznesenie.

10. Súd v súlade s ustanovením § 359e ods. 1 CMP preskúmal, či navrhovateľ osvedčil, že nadobudol vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam vydržaním.

11. Dňa 30.10.2005 bola uzatvorená Zmluva - povolenie prechodu na pozemok, na základe ktorej sa zmluvné L. K.. - X. L., N. Z., L. L. E. X. L., E. K.. - V. H., dohodli na vystavení zmluvy na voľný prechod ako oprávnenie pre zmluvnú stranu II. - C. H., na pozemky parcela č. XXX E. XXX za účelom vykonávania poľnohospodárskych prác, cez pozemky parcely č. XXX/X v spoluvlastníctve zmluvnej strany II. Taktiež v nej bolo uvedené, že zmluva je potvrdením dobrých susedských vzťahov.

12. Z čestného prehlásenia L. A., C.. T. zo dňa 01.07.2022 je osvedčené, že L. A. prehlásila, že prístupová cesta z parcely KNC č. XXX, kde je výlučnou vlastníčkou jej sestra V. H., C.. T., viedla vždy cez parcelu Č.. XXX/X. Túto cestu využívali aj ich rodičia. Terajšia zameraná cesta parc. č. XXX/X bola súčasťou pôvodnej parcely č. XXX/X, v ktorej vlastnili so sestrou 1/3, t. j. nad 800 m². Parcela č. XXX je

vo vlastníctve jej sestry a parcela č. XXX/X bola podpísaná bez úhrady rodine L., za ktorú bola žiadaná prístupová cesta.

13. Čestným prehlásením E. T., Q. Y. E. U. N. prehlásili, že vlastníčka parcely č. XXX V. H. využívala jedinú prístupovú cestu č. XXX/X k parcele. Iný prístup k parcele nebol. Túto cestu využívali aj jej predkovia a ide o jedinú prístupovú cestu k parcele č. XXX, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX E. XXX.

14. Z výpisu LV č. XXX T. V. Ú. T. je osvedčené, že vlastníkom nehnuteľnosti parc. reg. „C“. Č.. XXX o výmere 184 m², druh pozemku: záhrada je navrhovateľka.

15. Z výpisu LV č. XXX T. V. Ú. T. je osvedčené, že vlastníckmi nehnuteľnosti parc. reg. „C“. Č.. XXX/ X o výmere 121 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie sú 1. L. L., nar. 23.11.1977, 2. X. L., W.. XX.XX.XXXX, X. U. T., W.. XX.XX.XXXX a 4. E. U., W.. XX.XX.XXXX, každá v spoluvlastníckom podiele 1/4.

16. Z výpisu LV č. XXX T. V. Ú. T. je osvedčené, že spoluvlastníkom nehnuteľnosti parc. KN-X. Č.. XXX o výmere 11 m² je okrem iných aj syn navrhovateľky v spoluvlastníckom podiele 19/24.

17. Ustanovenie § 151o ods. 1 druhá veta OZ umožňuje nadobudnutie vecného bremena (práva zodpovedajúce vecnému bremenu) aj jeho výkonom (vydržaním) za obdobného použitia ustanovenia § 134 OZ. Predpoklady na vydržanie vecného bremena sú teda rovnaké ako pri vydržaní vlastníckeho práva. Vydržaním vzniká vecné bremeno v prípadoch, kedy oprávnený držiteľ, t. j. ten, kto vykonáva právo pre seba v dobrej viere o tom, že mu právo patrí, využíva tohto práva nepretržite po dobu desať rokov. Do zmienenej doby sa započítava i doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. Vydržaním nemožno nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve štátu alebo zákonom určených právnických osôb, či v prípade porušenia právneho poriadku iným spôsobom. Predmetom vydržania môže byť len také právo, ktoré môže byť vecným bremenom. Musí teda ísť o právo, ktoré je spojené s nehnuteľnosťou a umožňuje opakovaný výkon. Subjektom vydržania môžu byť fyzické osoby a právnické osoby vrátane štátu.

18. Oprávnená držba je spojená s dobromyseľnosťou držiteľa práva, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí, resp. že toto právo vykonáva oprávnene. Dobromyseľnosť musí byť pritom daná so zreteľom ku všetkým okolnostiam, čo znamená, že držiteľ práva je presvedčený, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu riadne vzniklo, resp. že na neho riadne prešlo, hoci v skutočnosti sa tak nestalo. Takéto presvedčenie bude v praxi spojené najmä so zmluvou o zriadení vecného bremena, o ktorej neplatnosti držiteľ práva nevie alebo s domnelým právnym titulom, o ktorom sa držiteľ domnieva, že existuje. O takýto prípad však nepôjde, ak niekto vykonáva nejaké právo len na základe súhlasu iného alebo obligačnej zmluvy, či práva vyplývajúceho z právneho predpisu (napr. právo prístupu podľa § 57 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny). Vydržacia doba je pri vecnom bremene desaťročná, keďže sa týka nehnuteľnosti. Vydržať možno vecné bremeno s účinkami in rem aj in personam.

19. Súdna prax chápe dobromyseľnosť ako presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec/právo. Jedným z viacerých predpokladov vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu je skutočnosť, že ten, kto určitú nehnuteľnosť užíva (napríklad za účelom prechodu alebo prejazdu), je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že koná ako oprávnený z vecného bremena. Rozhodujúcimi tu nie sú subjektívne predstavy alebo domnienky konajúceho; jeho dobromyseľnosť musí byť, podobne ako v prípade vydržania vlastníckeho práva, posudzovaná z objektívneho hľadiska, to znamená z hľadiska, či pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Sama skutočnosť, že nehnuteľnosť užíva nerušene po dobu presahujúcu 10 rokov, nezakladá dobrú vieru o tom, že ide o výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Dobrú vieru určitého subjektu v to, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu, nemôže v zásade zakladať zmluva uzatvorená od 1. januára 1992, na základe ktorej nebol povolený vklad do katastra nehnuteľností (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 147/2016).

20. Súd po oboznámení sa s predloženými dôkazmi dospel k záveru, že navrhovateľka neosvedčila, že nadobudla právo zodpovedajúce vecnému bremenu, t. j. nepreukázala skutočnosti, z ktorých vyplýva, že splnila predpoklady pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním. Navrhovateľka odôvodňovala svoj návrh tým, že spolu s rodinným príslušníkmi uzatvorili s rodinou Schubertovou Zmluvu - povolenie prechodu na pozemok zo dňa 30.10.2005, na základe ktorej navrhovateľka ako aj jej rodinní príslušníci mohli využívať parcelu KN-Z. Č.. XXX/X na prechádzanie na pozemky parcely V. Č.. XXX za účelom vykonávania poľnohospodárskych prác a z tejto zmluvy je zrejmé oprávnenie navrhovateľky a jej rodiny prechádzať cez parcelku KN-Z. Č.. XXX/X, a to bez časového obmedzenia, pričom táto zmluva bola potvrdením dobrých susedských vzťahov, z čoho vyplýva, že zmluva bola zhmotnením predchádzajúceho výkonu práva prechodu navrhovateľky a jej rodiny cez predmetný pozemok, ktoré využívali už právni predchodcovia a od roku 1999, kedy sa navrhovateľka stala vlastníčkou parcely KN-Z. Č.. XXX aj samotná navrhovateľka. Podľa názoru súdu však túto zmluvu zo dňa 30.10.2005 nie je možné považovať za zmluvu, na základe ktorej bolo zriadené vecné bremeno v prospech navrhovateľky a jej rodiny na neurčité časové obdobie, ale ide len o súhlas, resp. obligačnú zmluvu, na základe ktorej jej bol umožnený prechod cez predmetnú parcelu a nie zriadené vecného bremeno. Súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 1568/2012 podľa ktorého, vlastníkovi pozemku, ktorý niekto používa k priechodu alebo prejazdu, musí byť dané najavo, že sa tak robí z titulu vecného bremena, a vlastník tento stav musí trpieť, inak nemôže ísť o držbu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, ale len o správanie, ktoré by síce mohlo byť obsahom držby práva, ale je realizované z iného právneho dôvodu (napr. vyprosí, obligácie, verejné užívanie), alebo bez právneho dôvodu. Takéto správanie teda nemôže viesť k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

21. Zákonné ustanovenie § 151o ods. 1 OZ v čase uzatvorenia Zmluvy - povolenie prechodu na pozemok zo dňa 30.10.2005 predpokladalo, že na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností, avšak Zmluva - povolenie prechodu na pozemok zo dňa 30.10.2005, od ktorej navrhovateľka odvodzuje nadobudnutie svojho práva zodpovedajúceho vecnému bremenu odo dňa 30.10.2015 nebola vložená do katastra nehnuteľností, a preto nebola splnená zákonom stanovená podmienka na nadobudnutie takéhoto práva. Navrhovateľka tak nemožno považovať za dobromyseľnú držiteľku a to s poukazom na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 22. februára 2018 sp. zn. 3 Cdo 147/2016, podľa ktorého dobrú vieru určitého subjektu v to, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu, nemôže v zásade zakladať zmluva uzatvorená od 1. januára 1992, na základe ktorej nebol povolený vklad do katastra nehnuteľností.

22. Vychádzajúc zo zistených skutočností musí súd konštatovať, že navrhovateľka na základe ňou predložených listinných dôkazov hodnoverne nepreukázala, že splnila predpoklady pre nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním a preto jej návrh zamietol ako neosvedčený.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia cestou Okresného súdu Považská Bystrica na Krajský súd v Trenčíne v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v podanom odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, uvedenie spisovej značky, čo sa ním sleduje a podpis; § 127 ods. 1,2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, a) že neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a) až h) CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).